

Vážený pacient/Vážená pacientka,

prejavili ste záujem o očkovanie proti chrípke. Dovoľujeme si Vám preto poskytnúť informácie, ktoré sa tohoto výkonu týkajú.

Toto poučenie o výkone sa sústreďí na **dospelé a staršie osoby (seniorov)**. Informácie o očkovaní pre pacientov mladších ako 18 rokov nájdete v Príbalovom letáku očkovacej látky (ďalej len „PIL“), dostupnom na stránke www.sukl.sk.

V prípade, že niečomu nerozumiete, prípadne si želáte niečo prekonzultovať, nepodpisujte informovaný súhlas ihneď, ale až po vysvetlení zo strany zdravotníckeho pracovníka.

1. INFORMÁCIE O VÝKONE

A) ÚČEL OČKOVANIA - VAKCINÁCIE

Predmetom výkonu je očkovanie proti chrípke. Pod termínom očkovanie rozumieme podanie očkovacej látky, t.j. vpravenie vakcinálnych antigénov do tela s cieľom vyvolať imunitnú reakciu organizmu. Po tom, čo sa očkovacia látka so svojou aktívnou zložkou dostane do organizmu, dostáva sa do lymfatickej uzliny, **kde následne dochádza k vytvoreniu imunitnej odpovede, ktorá sa nazýva imunizácia**. Výsledkom toho je vytvorenie špeciálnej imunity (obranyschopnosť organizmu) očkovanej osoby. Postup pri očkovaní, ako aj zloženie vakcíny, sa určuje na základe klinického skúšania, ktoré prebieha za prísnej kontroly verejnej autority. Počas klinického skúšania sa overuje, či je vakcína obsahujúca očkovaciu látku pre človeka bezpečná a účinná. Pri očkovaní používame len vakcíny, ktoré boli schválené Európskou liekovou agentúrou alebo Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv.

Očkovanie má v populácii dve základné funkcie:

- a) zabezpečuje **individuálnu ochranu očkovaného človeka,**
- b) zabezpečuje **kolektívnu ochranu spoločnosti.**

B) ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OCHORENÍ CHRÍPKA

Chrípka je infekčné ochorenie, ktoré vyvoláva rýchlo sa šíriaci a premenlivý vírus chrípky typu A, B, C alebo D. Prebieha ako akútne (rýchlo prebiehajúce), zápalové ochorenie horných dýchacích ciest. Nástup chrípky je náhly, často začína zimnicou, triaškou, bolesťami hlavy a prudko stúpajúcou teplotou na 39 – 40 °C. Chorý má bolesti svalov a kĺbov, suchý, dráždivý kašeľ, pocit sucha a škriabania v hrdle, nádcha začína 1-2 dni po začiatku ochorenia. Inkubačná doba je veľmi krátka, ku klinickým príznakom dochádza už v priebehu 1 až 3 dní od infikovania sa. Pokiaľ nevzniknú komplikácie, príznaky po 3 - 5 dňoch odznejú a k úplnému uzdraveniu dochádza po 2 až 4 týždňoch.

Veľmi často sa chrípka komplikuje bakteriálnymi infekciami. Najčastejšie komplikácie chrípky sú zápal priedušiek, zápal stredného ucha, prínosových dutín a zápal pľúc. **Komplikácie často vyžadujú hospitalizáciu v nemocnici a u vysoko rizikových osôb (seniori a ľudia trpiaci chronickými ochoreniami srdca) môžu spôsobiť až ohrozenie života.**

Chrípka u starších ľudí je obzvlášť závažná kvôli ťažkému priebehu ochorenia, vysokému výskytu komplikácií a vysokej úmrtnosti. Priebeh ochorenia u seniorov môže byť atypický (nezvyčajný), pričom typické príznaky ako horúčka a suchý kašeľ nemusia byť zjavné. Namiesto toho sa často objavuje zhoršenie funkcie orgánov, vrátane mozgu, zmätenosť, apatia (lahostajnosť, nezáujem) a strata sebestačnosti. Choroba má rýchly priebeh, trvajúci 4 až 8 dní, po ktorých zvyčajne dochádza k uzdraveniu. U rizikových seniorov sú však bežné rôzne komplikácie, ako zápal pľúc a menej často zápal mozgu. Časté sú aj nešpecifické komplikácie, napríklad zhoršenie chronických ochorení, imobilizačný syndróm (poruchy spôsobené nedostatkom pohybu) a delirantné stavy (stav blúznenia). Približne 90 % úmrtí na chrípku tvoria osoby staršie ako 65 rokov, pričom úmrtia sú často maskované inými diagnózami, ako sú zápaly pľúc a zhoršenie chronických ochorení.

Liečba chrípky zahŕňa pokoj na lôžku, odporúčajú sa lieky na tlmenie bolesti hlavy, svalov a zníženie teploty a dostatočný príjem tekutín. Jestvujú však lieky – antivirotiká, ktoré obmedzujú a zastavujú rozmnožovanie vírusu v tele, avšak tie sa využívajú len vo výnimočných prípadoch najmä kvôli nežiadúcim účinkom. Antibiotiká na chrípku neúčinkujú. Lekár zvyčajne určuje diagnózu na základe klinických príznakov. Rozlíšiť chrípku od iných respiračných infekcií na základe príznakov však nie je jednoduché. Potvrdiť vírus chrípky umožňujú laboratórne testy z výterov hrdla alebo nosa. Taktiež je možné dokázať vzostup protilátok v krvi. Laboratórne testy sa však nerobia u každého chorého.

Chrípkové epidémie sa vyskytujú prakticky každý rok. Odhaduje sa, že každoročne ochorie na chrípku približne 10-15% ľudí na celom svete. V priebehu veľkej epidémie chorobnosť na chrípku

Prehlasujem, že som bol poučený/bola poučená, a že rozumiem informáciám uvedeným v tomto dokumente [2].

Dňa:

Podpis:

môže dosiahnuť až 50%. Ochorenie sa prenáša kvapôčkovou infekciou pri kašľaní a kýchaní. Vírus infikuje bunky sliznice dýchacieho traktu a v týchto bunkách sa rozmnožuje po 4 – 6 hodinách. Z napadnutej bunky sa uvoľňuje niekoľko tisíc vírusov, ktoré infikujú ďalšie bunky a pri kašľaní a kýchaní sa dostávajú do ovzdušia.

C) SPÔSOB VYKONANIA ZDRAVOTNÉHO VÝKONU A JEHO ROZSAH

Najúčinnejšou a najefektívnejšou formou prevencie proti chrípke je **očkovanie**. Na očkovanie sa používajú neživé chrípkové vakcíny. Princípom očkovania je tvorba špecifických ochranných protilátok, ktoré zabraňujú vzniku ochorenia, prípadne zmierňujú jeho priebeh a znižujú nepriaznivé dôsledky chrípky. Ochranná hladina protilátok po očkovaní proti chrípke pretrváva 6 - 12 mesiacov. Očkovacie látky proti chrípke sa od iných očkovacích látok odlišujú tým, že sa ich zloženie mení každú sezónu. Preto sa odporúča preočkovanie proti chrípke každoročne vakcínou určenou pre prichádzajúcu sezónu. Očkovanie je **najvhodnejšie vykonať v priebehu októbra až decembra**, t. j. pred začiatkom zvýšenej aktivity chrípky, ale očkovať je možné aj neskôr počas chrípkovej sezóny. Ochranný efekt očkovania nastupuje po 10 až 14 dňoch.

Očkovanie proti chrípke sa odporúča predovšetkým:

- ľuďom so zvýšeným rizikom možných pridružených komplikácií,
- pracovníkom zdravotníckych zariadení, ktorí prichádzajú do priameho kontaktu s pacientom,
- pracovníkom rezortov, v ktorých dochádza k úzkemu kontaktu veľkého množstva ľudí (učitelia, zamestnanci pôst, obchodov, bánk, dopravy apod.),
- osobám s chronickými ochoreniami dýchacích ciest,
- osobám s poruchami srdcovocievneho systému, metabolickými, renálnymi a imunitnými poruchami vrátane ich rodinných príslušníkov,
- všetkým osobám vo veku 59 rokov a staršie vrátane ich rodinných príslušníkov.
- osobám s oslabeným imunitným systémom vrátane rodinných príslušníkov, ktorí sú v úzkom kontakte s nimi (osobami s oslabenou imunitou sú napr. onkologickí pacienti, pacienti ktorí užívajú imunosupresívnu liečbu, chemoterapiu a pod.).

Očkovanie proti chrípke je podľa vyhlášky MZ SR č. 585/2008 Z.z. povinné pre osoby umiestnené v zariadeniach sociálnych služieb a to z dôvodu aby sa zabránilo šíreniu chrípky medzi jeho klientmi, keďže práve tí predstavujú skupinu ohrozenú najrizikovejšími prejavmi chrípky.

Očkovacia schéma: **podáva sa jedna dávka vakcíny.**

Vakcína sa u dospelých zavedie do ramenného svalu.

D) KONTRAINDIKÁCIE PRE VYKONANIE ZÁKROKU (stav, ktorý vylučuje podanie vakcíny)

Vhodnosť očkovania pre pacienta sa posudzuje individuálne podľa jeho zdravotného stavu.

Očkovanie nie je možné vykonať, ak je prítomné:

- akútne horúčkovité ochorenie,

- závažná reakcia po predchádzajúcom podaní očkovacej látky,
- anafylaktická reakcia (alergická reakcia) po podaní očkovacej látky v minulosti,
- osoby alergické na slepačie vajce (k dispozícii sú aj špeciálne vakcíny pre alergikov na slepačie vajce)
- aktuálne ťažko prebiehajúce alergické prejavy,
- kontraindikácia podľa príbalového letáku vakcíny

Očkovanie sa realizuje, keď pominú zdravotné dôvody na odklad očkovania.

E) MOŽNÉ NEŽIADUCE ÚČINKY OČKOVANIA

Nežiaduce účinky lieku, tak aj očkovacích látok (vakcín), sa zisťujú počas klinického skúšania. Nežiaduce účinky očkovacích látok sa posudzujú prísne v niekoľkých krokoch (a to aj po uvedení na trh). Všetky tieto odborné činnosti sú zamerané na to, aby bola zaručená bezpečnosť a účinnosť vakcíny.

Za nežiaduce účinky sa považuje každý klinický príznak, ťažkosť, ochorenie, ktoré sa objaví u jedinca v období po očkovaní.

Môže ísť o prejavy vyvolané:

- stresovou reakciou na očkovanie,
- imunitnou reakciou organizmu na vpichnutú látku,
- alergickú reakciu na očkovaciu látku (zriedkavé),
- závažnejšie reakcie (extrémne zriedkavé).

Najčastejšie sú nežiaduce účinky spojené s tým, že po očkovaní t.j. vpichnutí očkovacej látky imunitný systém „pracuje“ a reaguje na očkovaciu látku.

a) Veľmi časté reakcie (viac ako 10 % prípadov)

Opuch, začervenanie, citlivosť kože – miesto vpichu môže byť bolestivé na dotyk, začervenané, tvrdé s opuchom do 5 cm. Mierne príznaky nie je potrebné ošetrovať. Pri výraznejších opuchoch sa odporúča prikladať studené obklady, potierať octanovou masťou, prípadne kontaktovať lekára, či je vhodné podávať lieky proti bolesti. V prípade hnisania v mieste vpichu alebo neustupujúceho opuchu a začervenania, je potrebné vyhľadať lekára.

Bolesť hlavy a únava – po očkovaní je možné pociťovať únavu alebo naopak mať problémy so zaspávaním. V prípade pretrvávania týchto problémov je potrebné sa obrátiť na ošetrojúceho pracovníka.

b) Časté nežiaduce účinky (v 1 – 10 % prípadov)

Zvýšená teplota – po očkovaní je vhodné skontrolovať telesnú teplotu. O všetkých zmenách teploty informujte ošetrojúceho pracovníka (zvýšenie teploty na 38 alebo viac stupňov Celzia).

Nechutenstvo, zvracanie, hnačka – ak sa vyskytne riedka stolica, zvracanie alebo strata chuti do jedla, je potrebné dbať na pitný režim, aby nedošlo k dehydratácii, na ďalšom postupe sa dohodnite s ošetrojúcim lekárom.

Poruchy hybnosti – šetrenie končatiny z dôvodu bolesti svalov alebo kĺbov po očkovaní je normálne. Pri poruchách chôdze, ochabnutí končatín kontaktujte lekára.

Nepokoj, podráždenosť – príčinou zmien správania môžu byť pocity pri očkovaní samotnom, ktoré nemusia byť príjemné.

Prehlasujem, že som bol poučený/bola poučená, a že rozumiem informáciám uvedeným v tomto dokumente [2].

Dňa:

Podpis:

Môže ísť aj o postresovú situáciu, ak bolo očkovanie traumatické. Väčšina týchto prejavov odoznie. V prípade, ak takýto stav pretrváva viac ako 1 týždeň, informujte o tom ošetrojúceho pracovníka.

c) Menej časté nežiaduce účinky (jeden pacient z tisíc až 10 tisíc očkovaných)

Teplota nad 39 stupňov Celzia – horúčku môžete zraziť pomocou liekov, ktoré je potrebné podávať v pravidelných intervaloch. **Ak teplota aj po podaní liekov, prípadne zábalov trvá viac ako 24 hodín, bezodkladne o tom informujte ošetrojúceho pracovníka.**

Opuchnuté uzliny – sprievodným javom očkovania môže byť prechodné zväčšenie uzlín.

d) Zriedkavé nežiaduce účinky (pri 1 zo 100 tisíc prípadov)

Alergická dermatitída (zápal pokožky) – je alergickou reakciou prejavujúcou sa na koži. Prejavy môžu byť rôzne ako začervenanie, opuch, zvýšená, teplota kože alebo dôjde k celkovému výsevu vyrážky na koži. Pri ich výskyte kontaktujte ošetrojúceho pracovníka.

e) Veľmi zriedkavé nežiaduce účinky (menej ako 1 z milióna prípadov)

Anafylaktický šok – veľmi zriedkavá a najťažšia alergická reakcia na podanú očkovaciu látku. Prejavuje sa intenzívnym svrbením tela, sťaženým dýchaním, v priebehu niekoľkých sekúnd až minút môže dôjsť k rozvoju šoku a môže skončiť smrteľne. Ak sa prejavia akékoľvek príznaky, okamžite sa obráťte na ošetrojúceho pracovníka.

Poruchy vedomia, kolapsový stav, slabosť, kŕče – v prípade výskytu je potrebné sledovanie stavu v nemocnici.

Zápal nervov (neuritída) – prejavuje sa zvýšenou alebo zníženou citlivosťou nervu a výraznou bolesťou.

V prípade, že sa objavia nežiaduce účinky, informujte ošetrojúceho pracovníka, ktorý podá lieky na zmiernenie nežiaducich účinkov, v prípade potreby odporučí hospitalizáciu a zváži, či ide o okolnosť vylučujúcu ďalšie očkovania.

F) RIZIKÁ ODMIETNUTIA ZÁKROKU

Odmietnutie zákroku znamená, že osoba, ktorá nebude očkovaná, nie je chránená pred ochorením na chrípku, ktorého priebeh sa môže komplikovať a ktoré môže spôsobiť nezvratné poškodenie zdravia až smrť.

Chrípka nie je banálnym ochorením, môže mať vážny priebeh vyžadujúci hospitalizáciu, viesť k závažným zdravotným komplikáciám, trvalým následkom a dokonca k smrti. Medzi najčastejšie komplikácie patrí: zápal pľúc, zlyhanie dýchania alebo zápal srdca. Chrípka môže zhoršiť chronické zdravotné problémy alebo viesť k syndrómu akútnej respiračnej tiesne. Štúdie preukázali, že po prekonaní chrípky je **u dospelých nad 40 rokov riziko infarktu myokardu desaťnásobne a riziko mozgovej príhody osemdesiatnásobne vyššie než u tých, ktorí chrípku neprekonali.**

Najvyšší počet prípadov chrípky je zvyčajne vo vekovej skupine 65 rokov a starších. V tejto vekovej skupine sa zároveň vyskytuje najviac úmrtí, ktoré chrípka priamo alebo nepriamo spôsobila.

G) ALTERNATÍVY VÝKONU

Očkovanie je jediným účinným medicínskym nástrojom prevencie proti chrípke.

H) ODPORÚČANIA PRED VÝKONOM

Pred podpisom tohto IS informujte lekára o

- alergií na lieky, očkovacie látky alebo potraviny,
- nežiaducich účinkoch na predchádzajúce očkovanie,
- ochoreniach, na ktoré sa dlhodobo liečite (neurologické, kardiologické, autoimunitné ochorenia, poruchy imunity a pod.),
- aktuálne užívaných liekoch,
- očkovaníach za posledné 3 mesiace.

I) ODPORÚČANIA PO VÝKONE

Po očkovaní by sa mala osoba minimálne 24 hodín telesne šetriť (nevykonávať športové aktivity, prácu na záhradke a pod.). Je potrebné kontrolovať telesnú teplotu a miesto vpichu. V prípade výskytu nežiaducich účinkov informovať svojho lekára.

Po očkovaní musí pacient zostať aspoň pol hodiny pod dohľadom lekára pre prípad vzniku alergickej reakcie a s ňou spojenou anafylaktickej reakcie (vtedy je potrebné podať adrenalinovú injekciu).

IHNEĎ upozornite lekára, ak sa u Vás vyskytne po podaní lieku:

- dlhodobo zvýšená telesná teplota,
- opuch, začervenanie, svrbenie, vyrážka, hnisanie v mieste vpichu, bolesť, krvácanie,
- sťažené dýchanie, nevoľnosť, pokles či vzostup krvného tlaku,
- nezáujem, ochabnutosť, kŕče.

Ak sa vyskytne niektorá z týchto komplikácií, stav si môže vyžadovať podanie ďalšej liečby, prípadne hospitalizáciu.

J) ĎALŠIE INFORMÁCIE

Je možné ochorieť na chrípku, ak ste boli očkovaní? Možné to je, zvlášť u starších dospelých, ak sa infikovali krátko po zaočkovaní. Avšak u tých osôb, ktoré sa infikovali po očkovaní je pravdepodobné, že ochorenie bude prebiehať miernejšie, bez komplikácií a je menej pravdepodobné, že by vyžadovalo hospitalizáciu alebo že by vyústilo do úmrtia.

ZLOŽENIE VAKCÍNY: Pozorne si prečítajte písomnú informáciu o zložení vakcíny, ktorú sme Vám dali pred očkovaním k dispozícii. V prípade, ak niečomu nerozumiete, nebojte sa opýtať.

Prehlasujem, že som bol poučený/bola poučená, a že rozumiem informáciám uvedeným v tomto dokumente [2].

Dňa:

Podpis:

INFORMOVANÉ ROZHODNUTIE PACIENTA S OČKOVANÍM PROTI CHRÍPKE VAKCÍNOU

[3]

(ďalej ako „výkon“)

Pacient [4]:

Meno a priezvisko:

Rodné číslo:

Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti (tiež ako „PZS“) [5]:

Názov:

Sídlo:

IČO:

Telefón/Email: Dostupné na webe PZS

1) VYHLÁSENIE PACIENTA (ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU)

Ja ako pacient svojim podpisom **potvrdzujem, že som bol/a pred udelením informovaného rozhodnutia plne poučený/á** (zrozumiteľne, bez nátlaku a v dostatočnom časovom predstihu) v rozsahu uvedenom v písomnom vyhotovení poučenia a to najmä:

- o povahe navrhovaného výkonu, dôvodoch pre jeho vykonanie, ako aj o iných dostupných možnostiach jeho realizácie,
- o rizikách spojených s realizovaním výkonu, ako aj o riziku pre moje zdravie, ak navrhovaný výkon odmietnem,
- o tom, ako mám postupovať po výkone a o ďalšom liečebnom režime,
- o obsahu príbalového letáku lieku a o možných nežiadúcich účinkoch a podmienkach pre podanie/užívanie lieku, [v prípade, ak je s výkonom spojené podanie lieku, či používanie lieku v domácom prostredí pacienta]
- o spôsobe fungovania zdravotníckej pomôcky a možných rizikách spojených s jej použitím [v prípade, ak je s výkonom spojené použitie zdravotníckej pomôcky].

Svojím podpisom vyhlasujem, že:

- dokážem čítať a písať,
- ošetrojúci lekár mi okrem osobného poučenia pred výkonom dal možnosť sa s poučením o výkone oboznámiť vopred v dostatočnom predstihu a to tak, že som mal možnosť si prečítať poučenie v tlačenej forme v priestoroch prevádzky PZS,
- nepožadujem poučenie v jazyku národnostnej menšiny,
- pred výkonom som mal možnosť vysvetliť svoj zdravotný stav a mal som možnosť klásť doplňujúce otázky a na všetky mi bolo zrozumiteľne odpovedané,
- som nezatajil/a žiadne ochorenie, pre ktoré som sa v minulosti liečil/a, prípadne ktoré mi bolo v minulosti diagnostikované. Beriem na vedomie, že zatajenie údajov o mojom zdravotnom stave môže mať priame alebo nepriame dôsledky na zvýšenie rizika spojeného s výkonom. Mojou anamnézou (súbor informácií o mojom zdravotnom stave), z ktorej lekár pred výkonom vychádza, sa považuje rozsah informácií v zdravotnej dokumentácii, ktorú vedie PZS v čase podpisu tohto dokumentu,
- som rozumel otázkam, ktoré mi lekár pred výkonom položil,
- v danej veci nemám žiadne ďalšie otázky a bol mi poskytnutý dostatočný čas na rozhodnutie, či výkon podstúpim,
- užívam len tieto lieky/výživové doplnky a bol som v posledných 6 mesiacoch očkovaný touto vakcínou (doplniť; pokiaľ ostane prázdne, má sa za to, že pacient neoznámil lekárovi, že užíva nejaké lieky, alebo že bol očkovaný) [6]:

- netrpím žiadnymi alergiami okrem týchto (doplniť; pokiaľ ostane prázdne, má sa za to, že pacient neoznámil lekárovi, že trpí alergiami) [7]:

- bol som poučený, že v prípade nezlepšenia môjho zdravotného stavu, alebo pri prejavení sa rizík spojených s výkonom mám bezodkladne kontaktovať PZS,
- bol som oboznámený o tom, z ktorých vakcín si môžem za účelom očkovania proti chrípke vybrať a zvolil som si vakcínu, ktorej názov je uvedený v záhlaví tohto formulára.

2) V PRÍPADE VÝKONU U NESPÔSOBILÉHO PACIENTA

Vyhlásenie nespôsobilého pacienta:

Týmto potvrdzujem, že mi PZS s ohľadom na môj vek a rozumovú vyspelosť vysvetlil všetky podstatné otázky týkajúce sa výkonu a vyjadrujem s ním: (správne zakrúžkovať a nesprávne preškrtnúť) [8]

Súhlas

Nesúhlas

Vyhlásenie zákonného zástupcu:

Týmto vyhlasujem, že som zákonným zástupcom nespôsobilého pacienta a že neexistuje žiadna právna prekážka k tomu, aby som za nespôsobilého pacienta udelil informovaný súhlas k výkonu. Vyhlasujem, že som bol pred udelením súhlasu poučený.

3) ROZHODNUTIE PACIENTA

Ja, pacient (správne zakrúžkovať a nesprávne preškrtnúť) [9]

Udeľujem
informovaný súhlas

Neudeľujem súhlas
(s vedomím všetkých rizík
uvedených v poučení)

pre PZS na realizovanie výkonu. V prípade udelenia súhlasu tento pokrýva aj všetky ďalšie nevyhnutné postupy/čiastkové zákroky, pokiaľ si ich vyžiada situácia počas realizovania výkonu a pokiaľ budú nevyhnutné pre zamedzenie vzniku škody na mojom zdraví.

Dátum (poučenia a rozhodnutia pacienta) [10]:

Miesto podpisu [11]:

Podpis pacienta/zákonného zástupcu
(potvrdzujem rozhodnutie vyznačené vyššie) [12]

Poučenie pred udelením súhlasu poskytol [13]:

Pečiatka poskytovateľa a podpis ošetrojúceho lekára:

Manuál na odovzdávanie poučenia pacientom a prácu s informovanými rozhodnutiami

Použité skratky: **IR** = Informované rozhodnutie / **ZS** = Zdravotná starostlivosť / **PZS** = poskytovateľ zdravotnej starostlivosti

Vážení poskytovatelia zdravotnej starostlivosti,

máte pred sebou manuál na odovzdávanie poučenia pacientom a prácu s informovaným rozhodnutím. Je potrebné si uvedomiť, že správne použitie jednotlivých dokumentov si vyžaduje ich doplnenie v častiach na to určených.

Tento manuál slúži ako pomôcka pri vyplňaní informovaného rozhodnutia. Manuál neodovzdávajte pacientovi, ani ho nezakladajte do zdravotnej dokumentácie pacienta.

1/ Poučenie a informované rozhodnutie pacienta s výkonom

Pred každým zdravotným výkonom a pred udelením informovaného rozhodnutia pacientom je potrebné v zmysle zákona č. 576/2004 Z.z. poskytnúť pacientovi poučenie. Poučenie musí zo zákona zahŕňať informácie o:

1. účele a povahe ZS
2. následkoch
3. rizikách poskytnutia ZS
4. možnostiach voľby navrhovaných postupov
5. rizikách odmietnutia poskytnutia ZS

Nami spracované informované súhlasy pozostávajú z dvoch častí, pričom:

- prvá časť obsahuje samotný text poučenia podľa zákona o zdravotnej starostlivosti a
- druhá časť obsahuje informované rozhodnutie pacienta, prostredníctvom ktorého pacient udelí/neudelí informované rozhodnutie pacienta k danému výkonu.

2/ Vysvetlivky k doplneniu jednotlivých bodov:

Dokument **Poučenie** spolu s jeho druhou časťou **Informované rozhodnutie pacienta** je možné použiť až po doplnení nasledujúcich bodov:

Bod 1

Doplňte názov vakcíny.

Bod 2

Poučenie obsahuje dôležité informácie pre pacienta, preto je potrebné, aby tento dokument podpísal.

Doplňte dátum, kedy bol pacient alebo jeho zákonný zástupca s poučením oboznámený, a nechajte pacienta/zákonného zástupcu poučenie podpísať.

Bod 3

Doplňte názov vakcíny, ktorý sa zhoduje s názvom uvedeným v poučení informovaného súhlasu.

Bod 4

Doplňte údaje o pacientovi: Meno a priezvisko, rodné číslo pacienta.

Bod 5

Doplňte údaje o poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti v nasledujúcom rozsahu: Názov, sídlo, IČO, telefónne číslo/e-mailová adresa.

Bod 6

Informujte sa u pacienta, aké lieky užíva a informácie o nich uveďte do tejto časti IR. Túto časť si môžete rozšíriť o ďalšie relevantné informácie, ktoré majú vplyv na zdravotný výkon.

Cieľom tejto časti je vylúčiť prípadné riziko, že pacient užíva lieky, ktoré sú napr. kontraindikované (resp. zvyšujú známe riziká) s realizovaným výkonom a vy o tejto skutočnosti neviete. Ak pacient lieky užíva, nech je o tom uvedená správa v tejto časti IR. Ak neužíva lieky, je potrebné túto časť - toto políčko preškrtnúť.

Bod 7

Informujte sa u pacienta, či trpí alergiami a informácie o nich uveďte do tejto časti IR. Túto časť si môžete rozšíriť o ďalšie relevantné informácie, ktoré majú vplyv na zdravotný výkon.

Cieľom tejto časti je vylúčiť prípadné riziko vzniku alergií pri/po zdravotnom výkone, resp. určiť, či je vôbec možné zdravotný výkon vykonať. Ak pacient trpí alergiami, nech je o tom uvedená správa v tejto časti IR. Ak netrpí alergiami, je potrebné túto časť - toto políčko preškrtnúť.

Bod 8**Vyhlásenie nespôsobilého pacienta**

Informované rozhodnutie obsahuje aj vyhlásenie nespôsobilého pacienta (maloletého pacienta/pacienta pozbaveného alebo obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony). V zmysle zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa vyžaduje v prípade, ak informované rozhodnutie udelil zákonný zástupca, aby súčasťou zápisu do zdravotnej dokumentácie pacienta bolo vyhlásenie osoby nespôsobilej na udelenie informovaného súhlasu.

Zakrúžkujte správnu odpoveď a preškrtnite nesprávnu:

- a) ak nespôsobilý pacient súhlasí s výkonom, zakrúžkujte možnosť „súhlas“
- b) ak nespôsobilý pacient nesúhlasí s výkonom, zakrúžkujte možnosť „nesúhlas“

Bod 9**Rozhodnutie pacienta:**

Zakrúžkujte správnu odpoveď a preškrtnite nesprávnu:

- a) ak pacient súhlasí s výkonom, zakrúžkujte možnosť „udelujem súhlas“
- b) ak pacient nesúhlasí s výkonom, zakrúžkujte možnosť „neudelujem súhlas“

Bod 10

Vyplňte čas udelenia súhlasu pacienta.

Bod 11

Uveďte miesto realizácie výkonu – napr. domov sociálnych služieb.

Bod 12

Podpis pacienta/zákonného zástupcu pacienta.

Bod 13

Doplňte meno a priezvisko zdravotníckeho pracovníka, ktorý pacientovi/zákonnému zástupcovi poskytol poučenie o zdravotnom výkone. Nezapodíajte na pečiatku PZS a podpis zdravotníckeho pracovníka.